

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

УДК 336.7

DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2024-3-7>

Ковальов В.В.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку та підприємництва
Херсонського державного університету

Федорчук О.М.

кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств
Національного авіаційного університету

Kovalov Vitalii

Candidate of Sciences (Economics), Docent,
Associate Professor of the Department of Finance,
Accounting and Entrepreneurship
Kherson State University

Fedorchuk Oleksandr

Candidate of Sciences (Economics), Docent,
Professor of the Department of Management of
Foreign Economic Activity of Enterprises
National Aviation University

МОНІТОРИНГ СУЧАСНОГО СТАНУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

MONITORING OF THE CURRENT STATE OF THE STOCK MARKET OF UKRAINE

В статті проведений моніторинг фондового ринку України в період 2019–2023 років. Розглянуто дефініцію поняття «фондовий ринок». Здійснений аналіз різних періодів, як до повномасштабного вторгнення, так і під час війни. Фондовий ринок в будь-якій країні світу характеризується кількістю емітованих фінансових інструментів суб'єктами господарювання. Зрозуміло, що повномасштабне вторгнення РФ, яке відбулося в лютому 2022 року, негативно вплинуло на ринок капіталів нашої країни. Виходячи з наведених інформаційних довідок Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) за аналізований період, він поступово відновлюється не зважаючи на бойові дії які відбуваються на території нашої держави. Так в порівнянні з 2019 роком в 2023 році збільшилися обсяги та кількість випусків облігацій зареєстрованих НКЦПФР, збільшився обсяг інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів, зріс обсяг біржових контрактів з цінними паперами на вітчизняних торговельних майданчиках. Але слід зазначити, що в розрізі інструментів торгівлі фондовий ринок України має низький рівень розвитку. Повне відновлення та розвиток ринку капіталів нашої держави можливий лише після завершення війни.

Ключові слова: фондовий ринок, цінні папери, акції, облігації, інвестиційні сертифікати, біржова торгівля.

The article monitors the stock market of Ukraine in the period 2019–2023. The definition of the concept of “stock market” is considered. Analyzed different periods, both before the full-scale invasion and during the war. The stock market in any country in the world is characterized by the number of issued financial instruments by business entities. It is also characterized by the volume of exchange trading in these instruments. The stock market is an indicator of the state of the country’s economy. It also performs specific functions in the financial policy of the country. Its development

and increase in functionality is a priority task of the government. The development of the stock market of our country is based on the experience of the developed countries of the world. It should be noted that the stock market of our country is at the stage of formation, based on the volume and number of financial instruments with which operations are carried out on the market. Based on the MSCI classification, the stock market of our country belongs to the least developed category. This is due to certain restrictions introduced by the NBU for foreign investors, as well as their failure to perform their main functions properly. It is clear that the full-scale invasion of the Russian Federation, which took place in February 2022, had a negative impact on the capital market of our country. Based on the information provided by the National Commission for Securities and the Stock Market (NCSCFR) for the analyzed period, it is gradually recovering despite the hostilities taking place on the territory of our state. Thus, in comparison with 2019, in 2023, the volume and number of bond issues registered by NKCPFR increased, the volume of investment certificates of mutual investment funds increased, and the volume of exchange contracts with securities on domestic trading platforms increased. Transactions on exchange contracts with securities in most cases take place on the stock exchanges "Perespektiva" and PFTS. Positive developments are observed in all segments of the stock market. But it should be noted that in terms of trading instruments, the stock market of Ukraine has a low level of development. Full recovery and development of the capital market of our country is possible only after the end of the war.

Keywords: stock market, securities, shares, bonds, investment certificates, exchange trading.

Постановка проблеми. Фондовий ринок займає важливе місце в економіці будь якої країни світу. Він є одним із основних місць де можна залучити додатковий капітал не тільки суб'єктам господарювання, але і державі. Під час війни та невизначеності його розвиток та стабільне функціонування повинно стати інструментом стабілізації та відбудови фінансової системи нашої країни. Під час відновлення фінансового ринку особливого значення набуває його прогнозованість та стабільність. В свою чергу стабільність та прогнозованість функціонування фондового ринку є запорукою підвищення інвестиційного клімату країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемами функціонування фондового ринку України приділяють увагу багато вітчизняних науковців. Так, Гринькова В., Корда В., Лепейко Т. [3], Кравченко Ю. [9], Кондрашихин А., Рожманов В., Пепа Т. [8] в своїх працях досліджують економічну сутність та трактування поняття «фондовий ринок». Босак А. та Дойнік Ю. [1], Ємельянова Л. [5], Мельник О.І. та Капітан І.М. [10] досліджували сучасний стан та проблеми розвитку фондового ринку України. Проблеми розвитку фондового ринку нашої держави в своїх наукових працях розглядають Селіванова К. та Ключко Л. [17], Татарин Н., Бундз Н., Кравчук А. [18]. Особливостям процесу розвитку фондового ринку України в своїх працях приділяють увагу Фролов С., Орлов В., Диха М. [21], Харун О., Грицина Л. [22].

Але деякі аспекти стану, розвитку та функціонування залишаються поза увагою та потребують їх вивчення та дослідження.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. На сьогоднішній день багато науковців досліджують вплив невизначеності на стан фінансової системи. Війна є невизначеною ситуацією для економіки будь якої країни світу, і як вона впливає на стан фондового ринку.

Метою статті є моніторинг фондового ринку нашої країни для аналізу його стану до і під час повномасштабного вторгнення, для з'ясування саме як дана ситуація впливає на його стан, для визначення в подальших дослідженнях шляхів та напрямів його розвитку.

Виклад основних результатів дослідження. Фондовий ринок є елементом фінансового ринку

в усіх країнах з ринковою економікою. Його економічна сутність має різні прояви, у зв'язку з цим її досліджують та тлумачать по різному.

Так, Гринькова В., Корда В., Лепейко Т. вказують на те, що фондовий ринок «...сукупністю відносин цивільно-правового характеру, які опосередковують рух капіталів у формі цінних паперів» [3].

Кравченко Ю. говорить про те, що «фондовий ринок (ринок цінних паперів) – система економічних відносин щодо випуску й обігу цінних паперів ...» [9].

Оскольський В. розглядає «...фондовий ринок як частину ринку капіталів, де здійснюється купівля-продаж цінних паперів» [11].

Кондрашихин А., Рожманов В., Пепа Т. наводять таке тлумачення фондового ринку «...сегмент фінансового ринку, на якому обертаються фінансові активи у формі цінних паперів і їх похідних (деривативи, ф'ючерси, опціони) з переважною часткою останніх» [8].

Загородній А., Вознюк Г. розглядають його сутність наступним чином «...фондовий ринок акумулює грошові заощадження юридичних осіб і громадян та спрямовує їх на виробниче й невиробниче вкладання капіталів» [6].

Еш С. вказує на те, що «...фондовий ринок часто розглядають як частину ринку капіталів, як ринок фондових цінностей або як ринок позичкового капіталу. Основними інструментами фондового ринку є цінні папери різних видів, типів, які належать до різних сегментів» [4, с. 318].

Виходячи з наведених тлумачень можливо зазначити, що загальними рисами більшості трактувань є ринок капіталів та цінні папери.

В законі України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» наведено наступне визначення цього поняття «фондовий ринок (ринок цінних паперів) – це сукупність учасників фондового ринку та правовідносин між ними щодо емісії (випадки), обігу, виконання зобов'язань, викупу та обліку цінних паперів ...» [7]. В даному законі фондовий ринок ототожнюється з ринком цінних паперів. Також слід зазначити що згідно законодавства нашої держави фондовий ринок структурно входить до ринку капіталу.

В ХХ ст. фондовий ринок став інтегрованим та глобалізованим завдяки науково-технічному прогресу.

Держава та регіони

Згідно з класифікацією MSCI фондовий ринок України станом на 2022 рік відноситься до категорії «окремих» ринків – найменш розвинутих. Пониження рейтингу відбулося в 2015 році як вказує Смельянова Л. «... MSCI Ukraine Index був вилучений з групи «прикордонних» ринків через запровадження НБУ обмежень для іноземних інвесторів на репатріацію коштів» [5, с. 21].

За період 2019–2023 року загальний обсяг випусків акцій, зареєстрованих НКЦПФР скоротився з 63539,38 млн грн у 2019 році до 9151,7 млн грн у 2023 році. Зменшення обсягу випусків акцій за даний період становило 54387,68 млн грн (рис. 1).

За аналізований період відбулися значні обсяги випуску акцій у наступних суб'єктів господарювання: в 2019 році – ПрАТ «Л-Капітал» на 394,3 млн грн;

в 2020 році – АТ «Таскомбанк» на 1657 млн грн; ПрАТ «КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «РОШЕН» на 1 млрд грн; в 2021 році – ПАТ «Українські енергетичні машини» на 1,31 млрд грн; АТ «Українські національні авіалінії» на 0,5 млрд грн; в 2023 році – ПрАТ «КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «РОШЕН» на 500 млн грн; ПрАТ «ПРЕСА» на 42,78 млн грн; ПрАТ страхова компанія «ІНТЕР-ПОЛІС» на 30,31 млн грн [12–16].

Також за цей період зменшилася і кількість випусків (рис. 2).

За період який аналізується кількість випусків акцій зменшилася з 78 у 2019 році, до 30 в 2023 році.

Тенденція зменшення обсягів та кількості випусків акцій спостерігалася кожного року.

В таблиці 1 наведений обсяг та кількість випусків облігацій зареєстрованих НКЦПФР.

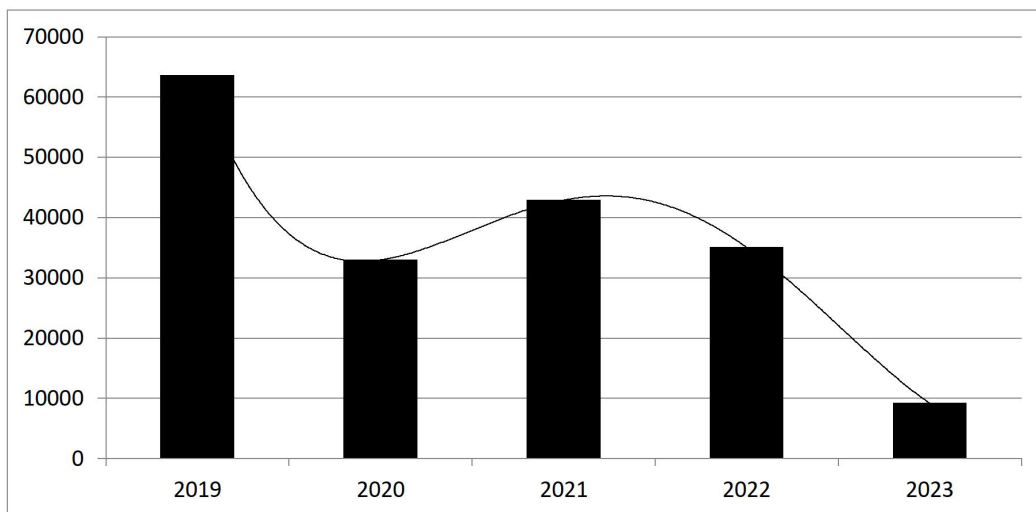

Рис. 1. Обсяг випуску акцій зареєстрованих Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, млн грн

Джерело: складене автором на основі [12–16]

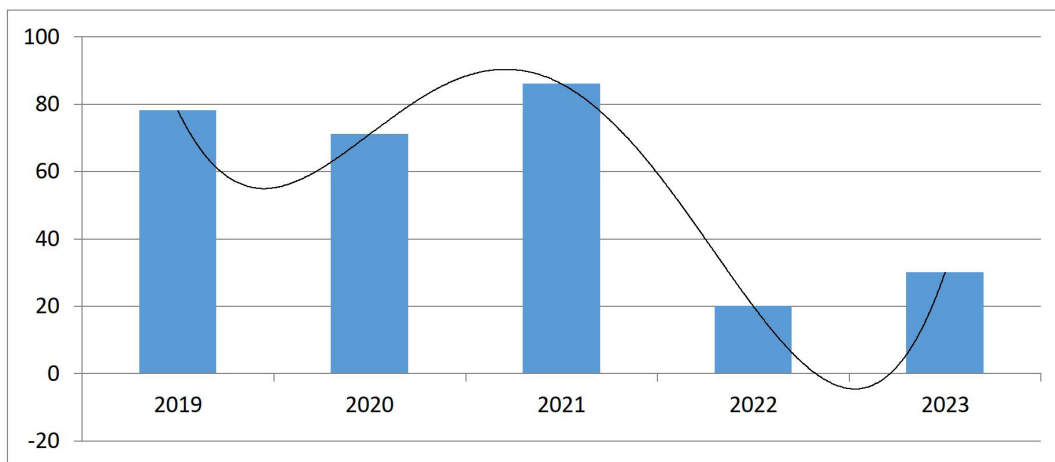

Рис. 2. Кількість випусків акцій зареєстрованих Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, шт.

Джерело: складене автором на основі [12–16]

Таблиця 1

Обсяг та кількість випусків облігацій зареєстрованих НКЦПФР

Період	Підприємства, млн грн	Банки, млн грн	Кількість випусків, шт.
2019	11006	200	88
2020	32749	200	96
2021	9779,08	200	113
2022	2026,45	–	39
2023	13045	–	24

Джерело: складене автором на основі [12–16]

В 2019 році НКЦПФР було зареєстровано 88 випусків облігацій суб'єктами господарювання на загальну суму 11,2 млрд грн. В 2020 році – 96 випусків на суму 32,95 млрд грн. Починаючи з 2021 року по 2022 рік відбулося суттєве зменшення сум на які були зареєстровані випуски облігацій. Так в 2021 році цей показник скоротився на 22,97 млрд грн в порівнянні з 2020 роком та становив 9,98 млрд грн. В 2022 році було зареєстровано 39 випусків облігацій на загальну суму 2,03 млрд грн, що на 7,95 млрд грн менше ніж в 2021 році. В 2023 році відбулося збільшення суми на яку були випущені облігації і цей показник становить 13,05 млрд грн, це на 11,02 млрд грн більше ніж в 2022 році. Виходячи з наведених даних можливо зробити висновок, що суб'єкти господарювання відновили обсяги залучення фінансових ресурсів за допомогою випуску облігацій, після повномасштабного вторгнення РФ. Але кількість випусків має тенденцію до зменшення.

Обсяги випусків інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів зареєстрованих НКЦПФР наведені на рисунку 3.

Як видно з рисунку 3 обсяг випусків інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фон-

дів має хвилеподібну тенденцію. Так в 2020 році було зареєстровано випусків на загальну суму 5,05 млрд грн що на 7,9 млрд грн менше в порівнянні з 2019 роком. В 2021 році обсяг випусків збільшився на 2,48 млрд грн в порівнянні з 2020 роком, та становив 7,53 млрд грн. В 2022 році обсяг випусків інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів скоротився, в порівнянні з 2021 роком на 6,15 млрд грн та становив 1,37 млрд грн. В 2023 році обсяг випусків інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів становив 30,1 млрд грн.

Майже така ситуація слалася і з обсягом випусків акцій корпоративних інвестиційних фондів. В 2020 році НКЦПФР був зареєстрований обсяг на загальну суму 38,52 млрд грн, що на 13,53 млрд грн більше ніж в 2019 році. В 2021 році цей показник збільшився на 12,38 млрд грн та дорівнював 50,9 млрд грн. В 2022 році відбулося падіння на 31,9 млрд грн, а в 2023 році було збільшення випуску на 4,78 млрд грн і цей показник дорівнює 23,78 млрд грн. В розрізі кількості внесених до ЄДРІСІ корпоративних та пайових інвестиційних фондів спільного інвестування наведені в таблиці 2.

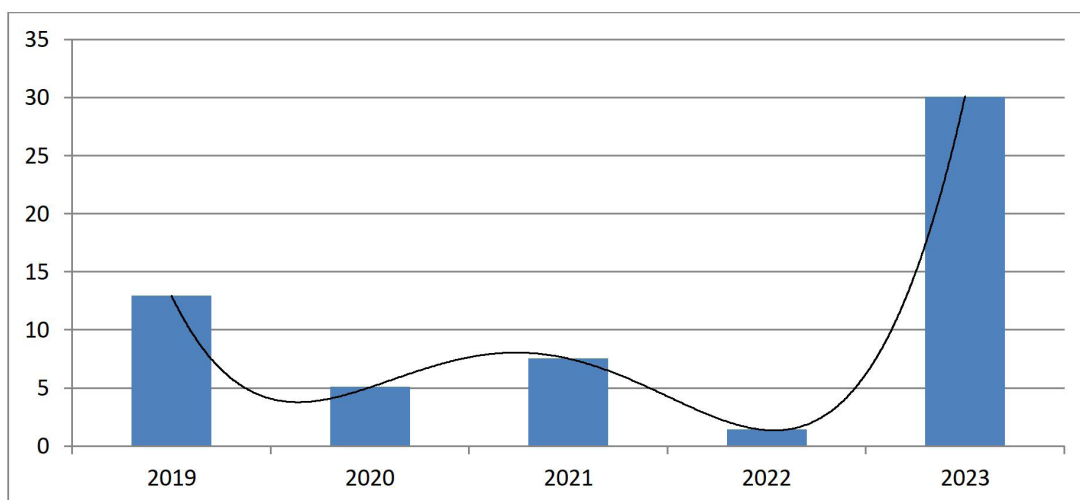

Рис. 3. Обсяг випусків інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів, млрд грн

Джерело: складене автором на основі [12–16]

Держава та регіони

Як видно з таблиці 2 тенденція кількості внесених до ЄДРІСІ корпоративних та пайових інвестиційних фондів 2022 року постійно зростала.

Обсяги біржової торгівлі цінними паперами характеризують стан та розвиток фондового ринку в країні.

В таблиці 3 наведений обсяг біржових контрактів з цінними паперами на організаторах торгівлі

За результатами торгів в 2019 році обсяг контрактів з цінними паперами склав 305 млрд грн, що на 16,9% більше ніж в 2018 році. В 2020 році обсяг контрактів збільшився на 10% та становив 335,41 млрд грн В 2021 році обсяг контрактів становив 451,96 млрд грн. В 2022 рік характеризується

зменшення обсягів контрактів до 160,64 млрд грн, падіння відбулося на 291,32 млрд грн. В 2023 році обсяг торгів становив 436,43 млрд грн, обсяг збільшився майже на 275,8 млрд грн (табл. 4).

В 2019 році найбільший обсяг торгів цінними паперами було зафіксовано з державними облигаціями на загальну суму 295 млрд грн, це майже 96,8% від всього обсягу біржових контрактів. В 2020 році найбільший обсяг торгів був зафіксований з ОВДП на загальну суму 328,7 млрд грн, це 98% від загальної суми всіх операцій з фінансовими інструментами. В 2021 році найбільший обсяг був зафіксований з ОВДП на загальну суму 443,76 млрд грн, це 98,18% від всієї загальної

Таблиця 2

Кількості внесених до ЄДРІСІ корпоративних та пайових інвестиційних фондів

Період	Загальна кількість інститутів спільного інвестування	у тому числі	
		корпоративні	пайові
2019	140	107	33
2020	244	208	36
2021	331	294	37
2022	70	63	7
2023	92	78	14

Джерело: складене автором на основі [12–16]

Таблиця 3

Обсяг біржових контрактів з цінними паперами на організаторах торгівлі, млн грн

Період	ПФТС	Перспектива	УБ	УМББ	Усього
2019	114757,95	186363,23	3840,18	4,36	304965,73
2020	131534,53	201455,17	2413,95	6,77	335410,42
2021	221543,78	217113,06	13290,61	13,12	451960,57
2022	83974,32	61240,43	15416,82	4,44	160636,02
2023	274684,7	146978,9	14768,6	–	436432,1

Джерело: складене автором на основі [12–16]

Таблиця 4

Обсяг біржових контрактів з цінними паперами, млн грн

Вид фінансового інструменту	2020	2021	2022	2023
Акція	594,13	591,08	9175	109,9
Акції іноземного емітента	6,95	104,16	936,6	7,1
Акція КІФ	3,72	0,14	2,89	0,1
Корпоративна облигація	–	–	197,88	8799
Облигація внутрішніх державних позик України	328653,97	443756,88	152825,19	406008,7
Облигація зовнішніх державних позик України	1155,28	2784,66	3819,3	200,3
Облигації іноземної держави	4,09	228,06	2296,08	21071,7
Інвестиційний сертифікат	50,85	15,74	1,49	11,2
Облигація підприємства	927,56	2395,05	309,19	103
Облигація іноземного емітента	71,36	109,44	88,28	121,1
Опціонний сертифікат	59,82	22,15	–	–
Ф'ючерсний контракт	23,37	37,17	5,87	–
Держаний дериватив	2,82	–	–	–
Облигація внутрішніх місцевих позик	3856,51	1916,04	61,53	–
Фінансовий інструмент іноземного емітента	–	0,01	–	–
Усього	335410,42	451960,57	160636,02	436432,1

Джерело: складене автором на основі [12–16]

суми всіх операцій на ринку капіталів. В 2022 році найбільший обсяг був зафіксований з ОВДП на загальну суму 152,83 млрд грн, це 95,14% від всієї загальної суми всіх операцій на ринку. В 2023 році найбільший обсяг торгів зафіксовано з ОВДП на загальну суму 406 млрд грн, це 93% від всієї загальної суми всіх операцій на ринку капіталів. Як ми бачимо за аналізований період основними фінансовими інструментами на ринку капіталів є ОВДП. Держава активно залучає кошти для своїх потреб. В середньому обсяг торгів на ринку капіталів кожного року частка ОВДП на ринку становить більше ніж 90%.

Висновки. За аналізований період на фондовому ринку України спостерігаються тенденції до зниження як випусків та кількості акцій, облігацій, інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів. Суттєве падіння відбулося в 2022 році це пояснюється повномасштабним вторгненням РФ та невизначеністю інвесторів. Ситуація в 2023 році почала стабілізуватися і спостерігається поступове відновлення сегментів фондового ринку нашої країни. Але слід відмітити, що негативною є ситуація з обсягами біржових контрактів з фінансовими інструментами, основним гравцем тут виступає держава а не господарюючі суб'єкти.

Бібліографічний список:

1. Босак А.О., Дойнік Ю.В. Фондовий ринок України: перспективи розвитку, світовий досвід державного регулювання. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2021. Вип. 3 (2), С. 290–303.
2. Гарбар Ж.В., Степанкевич Н.С. Трансформація інфраструктури фондового ринку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 11–17.
3. Гринькова В., Корда В., Лепейко Т. Проблеми розвитку інвестиційної діяльності. Харків : ХДЕУ, 2002. 254 с.
4. Еш С.М. Фінансовий ринок. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 528 с.
5. Ємельянова Л.О. Рівень розвитку та структура фондового ринку України протягом 2018 – 2022 років. *Interdisciplinary research: scientific horizons and perspectives: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference*, November 11, 2022. Vilnius, Republic of Lithuania: European Scientific Platform. С. 21–25.
6. Загородній А., Вознюк Г. Фінансово-економічний словник. Київ : Знання, 2007. 1072 с.
7. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text> (дата звернення: 04.08.2024).
8. Кондрашихін А., Рожманов В., Пепа Т. Фондовий ринок. Київ : Центр навчальної літератури, 2008. 376 с.
9. Кравченко Ю. Ринок цінних паперів у запитаннях і відповідях: навчальний посібник. Київ : Ніка-Центр, 2005. 536 с.
10. Мельник О.І., Капітан І.М. Сучасні тенденції розвитку фондового ринку України. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2019/60.pdf (дата звернення: 04.08.2024).
11. Оскольський В. Ринок цінних паперів в Україні: проблеми функціонування і розвитку. Київ : КСУ, 1996. 122 с.
12. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Інформаційна довідка щодо розвитку фондового ринку України протягом січня-грудня 2019 року. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/> (дата звернення 04.08.2024).
13. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Інформаційна довідка щодо розвитку фондового ринку України протягом січня-грудня 2020 року. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/> (дата звернення 04.08.2024).
14. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Інформаційна довідка щодо розвитку фондового ринку України протягом січня-грудня 2021 року. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/> (дата звернення 04.08.2024).
15. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Інформаційна довідка щодо розвитку фондового ринку України протягом січня-грудня 2022 року. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/> (дата звернення 04.08.2024).
16. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Інформаційна довідка щодо ринків капіталу України протягом січня – грудня 2023 року. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/> (дата звернення 04.08.2024).
17. Селіванова К.В., Ключко Л.А. Фондовий ринок в Україні: проблеми та основні напрями їх вирішення. *Молодий вчений*. 2020. № 4. С. 352–355. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/4/73.pdf> (дата звернення 04.08.2024).
18. Татарин Н.Б., Бундз Н.Б., Кравчук А.С. Фондовий ринок України: сучасний стан та проблеми розвитку. *Молодий вчений*. 2021. № 3 (91). С. 379–383.
19. Татарин Н.Б., Олійник О.І. Фондовий ринок як один із елементів фінансового ринку: історія та його сучасний стан в Україні. *Молодий вчений*. 2023. № 3 (115). С. 128–133.
20. Третьякова О.В., Харабара В.М., Грешко Р.І. Фондовий ринок України: особливості функціонування в сучасних умовах. *Економіка та держава*. 2020. № 5. С. 103–107. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/5_2020/20.pdf (дата звернення 04.08.2024).
21. Фролов С.М., Орлов В.В., Диха М.В. Особливості розвитку фондового ринку України як складової фінансової безпеки держави. *Світ фінансів*. 2022. № 2 (71). С. 8–21.
22. Харун О.А., Грицина Л.А. Розвитку фондового ринку України на основі світового досвіду. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 31. С. 698–703. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2019/31_2019_ukr/106.pdf. (дата звернення 04.08.2024).

References:

1. Bosak A. O. and Doinik Yu. V. (2021) Fondoviy rynek Ukrainy: perspektyvy rozvytku, svitovyi dosvid derzhavnoho rehuliuвання [The stock market of Ukraine: development prospects, world experience of state regulation]. *Menedzhment ta pidprijemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku*, vol. 3 (2), pp. 290–303.
2. Harbar Zh. and Stepankevuch N. (2021) Transformation of the stock market infrastructure [Transformation of the infrastructure of the stock market], *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 17, pp. 11–17.
3. Hrynkova V., Korda V., Lepeiko T. (2002) *Problemy rozvytku investytsiinoi diialnosti* [Problems of development of investment activities] Kharkiv: KhDEU, 254 p. (in Ukrainian)
4. Esh S. M. (2011) *Finansovyi rynek* [Financial market] Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury, 528 p. (in Ukrainian)
5. Yemelianova L. O. (November 11, 2022) Riven rozvytku ta struktura fondovoho rynku Ukrainy protiahom 2018–2022 rokiv [The level of development and structure of the stock market of Ukraine during 2018–2022]. *Interdisciplinary research: scientific horizons and perspectives: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference*. Vilnius, Republic of Lithuania: European Scientific Platform, pp. 21–25.

6. Zahorodnii A., Vozniuk H. (2007) *Finansovo-ekonomichnyi slovnyk* [Financial and economic dictionary]. Kyiv: Znannia, 1072 p. (in Ukrainian)
7. Zakon Ukrainy "Pro rynky kapitalu ta orhanizovani tovarni rynku". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>. (accessed August 4, 2024)
8. Kondrashykhyn A., Rozhmanov V., Pepa T. (2008) *Fondovyi rynek* [Stock market]. Kyiv: Tsentri uchebnoi lyteratury, 376 p. (in Ukrainian)
9. Kravchenko Yu. (2005) *Рынок ценных бумаг в вопросах и ответах* [Securities market in questions and answers]: ucheb. Kyiv: Nyka-Tsentr, 536 p. (in Ukrainian)
10. Melnyk O. and Kapitan I. (2019) Modern trends of stock market development in Ukraine [Modern trends in the development of the stock market of Ukraine] *Efficient economy*, no. 11. Available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2019/60.pdf (accessed August 4, 2024).
11. Oskolskyi V. (1996) *Рынок ценных бумаг в Украине: проблемы функционирования и развития* [Securities market in Ukraine: problems of functioning and development]. Kyiv: KSU, 122 pp. (in Ukrainian)
12. Ofitsiyni sait Natsionalnoi komisii z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku. Informatsiina dovidka shchodo rozvytku fondovoho rynku Ukrainy protiahom sichnia-hrudnia 2019 roku. Available at: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/> (accessed August 4, 2024).
13. Ofitsiyni sait Natsionalnoi komisii z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku. Informatsiina dovidka shchodo rozvytku fondovoho rynku Ukrainy protiahom sichnia-hrudnia 2020 roku. Available at: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/> (accessed August 4, 2024).
14. Ofitsiyni sait Natsionalnoi komisii z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku. Informatsiina dovidka shchodo rozvytku fondovoho rynku Ukrainy protiahom sichnia-hrudnia 2021 roku. Available at: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/> (accessed August 4, 2024).
15. Ofitsiyni sait Natsionalnoi komisii z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku. Informatsiina dovidka shchodo rozvytku fondovoho rynku Ukrainy protiahom sichnia-hrudnia 2022 roku. Available at: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/> (accessed August 4, 2024).
16. Ofitsiyni sait Natsionalnoi komisii z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku. Informatsiina dovidka shchodo rykniv kapitalu Ukrainy protiahom sichnia – hrudnia 2023 roku. Available at: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/> (accessed August 4, 2024).
17. Selivanova K. V. and Kliusko L. A. (2020) Fondovyi rynek v Ukraini: problemy ta osnovni napriamy yikh vyrishennia, [The stock market in Ukraine: problems and main areas of their solution]. *Molodyi vchenyi*, no. 4, pp. 352–355. Available at: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/4/73.pdf> (accessed August 4, 2024).
18. Tataryn N. B., Bundz N. B., Kravchuk A. S. (2021) Fondovyi rynek Ukrainy: suchasnyi stan ta problemy rozvytku [The stock market of Ukraine: current state and problems of development]. *Molodyi vchenyi*, no. 3(91), pp. 379–383.
19. Tataryn, N. B., Oliinyk, O. I. (2023) Fondovyi rynek yak odyin iz elementiv finansovoho rynku: istoriia ta yoho suchasnyi stan v Ukraini [Stock market as one of the elements of financial market: history and current state in Ukraine]. *Molodyi vchenyi*, no. 3(115), pp. 128–133.
20. Tretyakova O., Kharabara V., Greshko R. (2020) Fundamental market of Ukraine: features of functioning in modern conditions [The stock market of Ukraine: features of functioning in modern conditions]. *Economy and state*, no. 5, pp. 103–107. Available at: http://www.economy.in.ua/pdf/5_2020/20.pdf (accessed August 04, 2024).
21. Frolov S. M., Orlov V. V., Dykha M. V. (2022) Osoblyvosti rozvytku fondovoho rynku Ukrainy yak skladovoi finansovoi bezpeky derzhavy [Peculiarities of the development of the stock market of Ukraine as a component of the financial security of the state]. *Svit finansiv*, no 2 (71). pp. 8–21.
22. Kharun O.A., Hrytsyna L.A. (2019) Rozvytku fondovoho rynku Ukrainy na osnovi svitovoho dosvidu [Development of the stock market of Ukraine on the basis of world experience]. *Infrastruktura rynku*, vol. 31, pp. 698–703. Available at: http://market-infr.od.ua/journals/2019/31_2019_ukr/106.pdf (accessed August 04, 2024).